

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การจัดทำบัตรประจำตัวกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิของคณะกรรมการคุ้มครอง
และส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ตามพระราชบัญญัติคุ้มครอง
และส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๕๒

กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ สธ ๐๕๑๐/๑๕๑๔ ลงวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๒ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า ด้วยมาตรา ๕^๑ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๕๒ กำหนดให้มีคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย โดยมีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนเท่ากับจำนวนกรรมการโดยตำแหน่ง ซึ่งกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ได้รับการประสานจากกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขอหารือในเรื่องการจัดทำบัตรประจำตัวให้แก่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ เนื่องจากเห็นว่าบุคคลที่เข้ามาเป็นกรรมการในคณะกรรมการดังกล่าวเป็นผู้ทรงเกียรติและนำมาใช้ในกรณีติดต่อกรมหรือหน่วยงานอื่น ๆ แต่เมื่อพิจารณาตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยฯ แล้ว พระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวได้กล่าวถึงการกำหนดให้มีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และการได้มาซึ่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเท่านั้น ดังนั้น กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยฯ จึงขอหารือในประเด็นดังต่อไปนี้

(๑) กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยฯ จะสามารถดำเนินการจัดทำบัตรประจำตัวให้แก่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยฯ ได้หรือไม่ อย่างไร

ส่งพร้อมหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๑/๐๗๑๗ ลงวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๒ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๑ มาตรา ๕ ให้มีคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงสาธารณสุขเป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมการแพทย์ อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา อธิบดีกรมปศุสัตว์ อธิบดีกรมป่าไม้ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม และผู้อำนวยการกองการประกอบโรคศิลปะ เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนเท่ากับจำนวนกรรมการโดยตำแหน่งซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งโดยเลือกจากกลุ่มผู้ประกอบการโรคศิลปะและจากกลุ่มผู้ซึ่งมีความรู้ความสามารถหรือประสบการณ์ทางด้านการแพทย์แผนไทย การผลิตหรือจำหน่ายยาแผนไทยและการปลูกหรือแปรรูปสมุนไพร และอธิบดีกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เป็นกรรมการและเลขานุการ

การเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๒) หากกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยฯ ไม่สามารถดำเนินการตาม (๑) ได้ จะมีข้อกฎหมายหรือแนวทางปฏิบัติใดหรือไม่ ที่จะสามารถดำเนินการจัดทำบัตรประจำตัวให้แก่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิได้ และต้องดำเนินการอย่างไร

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖) ได้พิจารณาข้อหารือของกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก โดยมีผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข (กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริง ปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า ประเด็นที่กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกขอหารือมาเป็นการดำเนินการตามมติของคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยให้หารือมายังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เนื่องจากในการประชุมของคณะอนุกรรมการพิจารณา ร่างกฎหมายลำดับรองของกรมฯ ได้มีประเด็นโต้แย้งในเรื่องอำนาจการออกบัตรประจำตัวกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิของคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ซึ่งไม่อาจหาข้อยุติได้ทั้งในคณะอนุกรรมการพิจารณา ร่างกฎหมายลำดับรองของกรมฯ และในคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖) พิจารณาแล้ว มีความเห็น ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง เห็นว่า พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๔๒ ไม่มีบทบัญญัติใดที่ให้อำนาจกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกออกบัตรประจำตัวให้แก่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยได้ ประกอบกับการที่คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยดำเนินการในรูปแบบขององค์กรกลุ่ม โดยมีอำนาจหน้าที่ในเชิงนโยบาย ให้คำปรึกษา และวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งหรือคำวินิจฉัย ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๖^๒ จึงเห็นได้ว่า พระราชบัญญัตินี้มิได้มุ่งหมายให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีอำนาจหน้าที่ในเชิงปฏิบัติการที่อาจกระทบสิทธิและเสรีภาพของประชาชนที่ต้องมีการแสดงบัตรประจำตัวก่อนการปฏิบัติหน้าที่ใดๆ ดังเช่นการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ ดังนั้น เมื่อพระราชบัญญัตินี้มิได้ให้อำนาจออกบัตรประจำตัวให้แก่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและ

^๒ มาตรา ๖ คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ให้คำแนะนำหรือคำปรึกษาแก่รัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) ส่งเสริมและพัฒนาการใช้ประโยชน์จากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร

(๓) กำหนดมาตรการเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงและประสานงานระหว่างส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ ชุมชน และองค์กรเอกชนที่ดำเนินงานเกี่ยวกับการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร

(๔) ให้ความเห็นชอบในการสั่งเพิกถอนการจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยตามมาตรา ๓๙ วรรคสาม

(๕) พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งหรือคำวินิจฉัยของนายทะเบียนหรือของผู้อนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้

การแพทย์ทางเลือกจึงไม่สามารถที่จะจัดทำบัตรประจำตัวกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัตินี้ได้

ประเด็นที่สอง หากกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ไม่อาจจัดทำบัตรประจำตัวกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยฯ ตามประเด็นที่หนึ่งได้ จะมีข้อกฎหมายหรือแนวทางปฏิบัติอื่นใด ที่จะสามารถจัดทำบัตรประจำตัวให้แก่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิได้ และต้องดำเนินการอย่างไร เห็นว่า กรณีดังกล่าวเป็นปัญหาในทางปฏิบัติที่กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยฯ ต้องพิจารณา จึงไม่ใช่ปัญหาข้อกฎหมายที่จะต้องพิจารณาให้ความเห็น

(ลงชื่อ) พรทิพย์ จาละ

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กรกฎาคม ๒๕๕๒

(๖) วางระเบียบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการยื่นอุทธรณ์และวิธีพิจารณาอุทธรณ์การจัดทำทะเบียนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การบริหาร การจัดหาผลประโยชน์ และการใช้จ่ายเงินกองทุนและการดำเนินงานเกี่ยวกับการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร

(๗) ปฏิบัติการอื่นตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการ

(๘) ปฏิบัติการอื่นตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย